

KOROŠEČ

Uredništvo in upravištvo v Velikovecu.

List izhaja vsak torek in petek.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrletno 3 K.

Velikovec, 24. aprila 1920.

Cene inseratom: enostopna petitvrsta ali nje prostor 1 krono. Uradni razglesi po 2 K. Pri naročilu nad 10 objav popust.

Zborovanje Zveze ženskih društev.

Zborovanje otvori gospa predsednica Puppis. Pozdravi večtisočglavo množico in poudarja, da je delala ženska organizacija na Koroškem dosedaj tiho in mirno — danes pa naj čuje njen glas ne samo Koroška, ampak vsa Slovenija, vsa Jugoslavija, ves svet.

Sledi govor gdč. Prušnikove iz Žel. Kaple. Pozdravi žene in dekleta severno od Drave in poudarja, da je dolžnost naše žene, da spoštuje svoj slovenski jezik, da je ponosna na svoj kmetijski stan. Pomisli naj, kje in kako lahko najbolj koristi slovenskemu narodu. Naj se ne strašijo folksverovskih čenč. Našim nasprotnikom bomo navezali „korbmaul“ na gobce. Žensko geslo bodi: „Ne delajmo samo doma v hiši, pri ognjišču, ampak tudi v javnosti. Delaj in bodi vesela!“

Kot tretja govornica nastopi gdč. Homar iz Grebinja: To je naš prvi javni nastop — znamenje, da se slovenska koroška žena zaveda resnega časa glasovanja. Porabimo čas! S plebiscitom si bomo pridobili spoštovanje vsega sveta. Sedaj je zlata doba za žene, da popravijo, kar se je zagrešilo v preteklosti, da pridobijo nazaj zapeljane sestre. Slovenec bo verjel svojemu bratu Slovcu. Ne pustimo, da bi še enkrat ropali Nemci po naših domovih. Obljubimo, da bomo spoštovali našo govorico, naše lepe pesmi, naše cerkvice, ki so naša in božja last.

G. dr. Arnejc izvaja, da je treba dandanes velikih značajev. Pri plebiscitu bo ljudstvo pokazalo svoj pravi značaj. Ono ve, kaj hoče, ima odločno voljo, da ostane na svoji zemlji svoj gospod. Jasnost naših ciljev in železna volja nas pripeljata k cilju, k zmagi. Ta boj se bije za ljubezen do naše matere, z zmago hočemo dokazati, da ona res še živi na Koroškem. Poznamo četrto božjo zapoved in jo izvršujemo — to ljubezen do matere in očeta hočemo ohraniti.

G. kaplan Krašna opominja ljudstvo, naj odgovori na vsa folksverovska zverinstva pri plebiscitu z besedo, ki jih bo uničila, naj glasuje za Jugoslavijo. Škof sam obsoja v svojem pastirskem listu njihova zverinstva bolj ko mi sami, ki smo jih morali prenašati. Nemci strašijo naše ljudi s kulturnim bojem, v resnici pa divja

le v Nemški Avstriji najhujši kulturni boj.

Gospa Klavora pozdravi zborovalke kot Goričanka, ki je prišla na Koroško, da pomaga Koroščicam biti boj za jugoslovansko svobodo. Spodbuja koroško ženstvo k javnemu delovanju, k uspešnemu narodnemu delu med družino in posli. Dan glasovanja bo za Korošce dan rešitve. Učimo se vztrajnosti pri naših nasprotnicah. Vse pojdimo na delo s podvojeno silo. Ljudstvo na Goriškem bi bilo pijano od veselja, ko bi se mu dovolil plebiscit. A obsodili so ga v italijansko sužnjost, ne da bi ga bili vprašali, kam hoče Korošci so tako srečni, da smejo sami odločati svojo usodo. Zato pa vsi na glasovanje — za Jugoslavijo! Kdor ostane doma, ta je izdajalec, ta je Judež Iškarijot. Delajmo, žrtvuemo se! Če ni pri nas še vse, kakor bi moralo biti, tega ni kriva Jugoslavija, ki ne more napraviti v enem letu iz pekla nebes, ampak krivi so tisti, ki so zakrivali vojsko, in to so Nemci. Saj je vendarle še v naši državi najbolje. Kdor je bil v drugih državah, ta je videl, da je povsod še hujša draginja, še hujše pomanjkanje ko pri nas.

G. nadpoštar Ravnihar je poudarjal, da je v veliki meri zasluga slovenskih koroških žen, da danes še Koroška ni popolnoma ponemčena. Dočim je v šoli in po uradih vladala nemščina, dočim so se možje prodajali Nemcem za drobtine, ki so padale od bogato obložene nemške mize, je gojila žena v krogu svoje rodbine domačo slovensko govorico.

Nato je prebrala gospa dr. Piskernik došle brzoglavne pozdrave ter je potem izvajala: Bližajo se dnevi, ki nam prinesejo narodno prostost. Zavedajmo se resnosti in važnosti časa. Tu je duša našega naroda, tu ostanemo mi, ker smo navezani na to zemljo. Malgaj, Puncer, Krajnc so nam hoteli priboriti prostost, zato so dali življenje. Zemlja, v kateri počivajo ti junaki, je naša sveta dežela, ne damo si je vzeti. Prisegamo, da jo iztrgamo iz rok Nemcev. Nemška Avstrija ni država, v kateri bi našli zadovoljnost. Tam bi nam prepovedovali slovensko govorico, tam se nam obeta lakota in stradanje. Štajerski deželni glavar sam je rekel, da se je bati upora nemških kmetov. Če bi prišle k nam izstradane nemške tolpe, bi planile najprej po naših slovenskih, potem pa tudi po nemških kmetijah in jih oropale. Nemci

sami bi kmalu izgubili navdušenje za Nemško Avstrijo. Draginja je v Nemški Avstriji stokrat večja ko pa pri nas. Vse je na izkaznice. Kar dobi družina za 14 dni, lahko poje pri enem samem kosilu. Na Dunaju plačaš, če se hočeš do sitega najesti, za eno samo kosilo 200 K. Tudi industrijski izdelki so pet do desetkrat dražji ko pri nas. Iz Nemške Avstrije so odnesli vse Italijani, najboljše stroje iz fabrik so pa prodali Jugoslaviji. Sledove vojske je treba izbrisati, zato moramo glasovati za državo, ki nam garantira, da bomo lahko to storili, in to je — Jugoslavija. Korošci bomo uživali sad plebiscita, zato ne smemo izdati naših mučnikov.

(Dalje prihodnih.)

Protestni shod na Sv. Mestu.

V nedeljo, dne 18. aprila 1920 se je vršil na Sv. Mestu ob navzočnosti dvatisočere (2000) množice ljudski shod, na katerem se je soglasno sprejela sledeča

resolucija:

1. Ogorčeno zavračamo razna lažniva podtikanja po avstrijskih listih, posebnov „Kärntner Landsmannschaft“ in v „Koroško Koroščem“ glede preganjanj Nemcev in nemško mislečih Slovencev, kakor glede razmer, ki naj bi vladale med ljudstvom v našem glasovalnem pasu vsled jugoslovanske uprave. Nasprotno ugotavljamo, da naše oblasti nastopajo vse premeško proti njim, ker so vsi hudi nasprotniki naše države, ki se nočejo ukloniti upravi.

2. Odločno protestiramo proti širjenju listov s tako lažnivo vsebino v glasovalnem pasu B, kjer je ljudstvo vsled prepovedi naših listov prisiljeno, verjeti vse po teh listih nagromadene laži in se ljudje vsled avstrijske nasilne uprave ne smejo ganiti, še manj pritožiti. Pod tako upravo o prostem, svobodnem glasovanju ne more biti govora.

3. Zahtevamo zadoščenja za po folksverovcih umorjenega orožnika Pečnika in z gnjusom zvrčamo nesramno trditev „Landsmannschaft“, da je bil orožnik ustreljen po tovarišu Puharju.

4. Z vso energijo zahtevamo, da se nemudoma začne s pripravami za razdelitev veleposestva, kakor je to razglašeno v Uradnem listu.

(Poročilo o shodu priobčimo v prih. šte.)

Mačeha in mati.

Otrok, ki je imel dobro mater, pa mu je umrla in dobi potem mačeho, hudobno in lakomno, joka potihem in toži na glas, a ne vzbuja zato nikjer nobenega zanimanja, ker je tak slučaj sicer žalosten, vendar pa nekaj vsakdanjega. Drugače in več pozornosti vredno pa je, ako ima otrok najprej hudobno mačeho ter šele pozneje spozna in dobi dobro mater. Še bolj zanimivo pa je, če isti prav nezaupno gleda spremembo, ki se je dogodila, in ne veruje, da je tudi zanj še kaj lepega na svetu.

Taki otroci smo danes mi koroški Slovenci. Pod nemško vlado navajeni vseh mogočih trpinčenj, se sedaj ne moremo vživeti v dejstvo, da je tudi nam zasijalo lepše solnce. Ako na primer vlada v šoli ljubezen namestu palice, si mislimo: „Kaj se bodo le sedaj otroci naučili?“ Ako ne pride vsak dan birič rekvirirat, živimo v strahu, da jih pride pozneje še več. Če srečamo v nradih prijazne osebe, ki v našem materinem jeziku radi pokramljajo z nami, jih gledamo nezaupno in si mislimo, da mora vse biti kakor prej, ko je še „boljši“ človek govoril le tedaj prijazno z nami, če nas je potreboval. Kakor želodcu, ki navajen slabe hrane, ne prenese takoj boljše, enako se godi danes tudi nam koroškim Slovencem. Ko pa se bomo enkrat vživeli v nove razmere, nas bo sram, da že davno nismo nagnali s kolom onih nemških pijavk, ki so živele od naših žuljev, katerim smo morali biti za to še pokorni.

Sedaj je v naši moči, da brez truda in častno dokažemo svetu, da ljubimo tiste, ki so vredni naše ljubezni, in da nočemo biti več pastorketistih, ki so zakrivili največjo nesrečo, kar jih je še dosedaj videl svet, ki so zakrivili nesrečo, ki je zadela lani nas koroške Slovence.

Oj, kako me je bilo sram!

Neka ženska (ime nam je znano) je bila pred kratkim v Celovcu, kjer je srečala tri znane kmete iz cone B. Znanci jo vprašajo, kako bodo v D. glasovali — ali za Jugoslavijo ali za Nemško-Avstrijo. Ona, čeravno Slovenka, se je bala izdati svoje mišljenje in je odgovorila, da se še niso odločili, kako naj glasujejo. Nato pravi eden znancev: „Mi tukaj v coni B bomo vsi glasovali za Jugoslavijo“. Ženska, ki nam je to pripovedala, se je izrazila: „Ne veste, kako me je bilo sram, da sem zatajila svoje mišljenje in nisem povedala, da bom tudi jaz glasovala za Jugoslavijo!“

Avstrijsko gospodarstvo.

Švicarskega državljana Zweilerja, tovarniškega ravnatelja v Neunkirchenu, so napadli delavci lastne tovarne in ga hoteli ubiti. Pretepli in ranili so ga težko. Avstrijska vlada se je radi tega opravičila pri švicarski

in obljubila, da bo krivce kaznovala. Toda obljubljeni je lažje kakor storiti, posebno v Avstriji. Deželna vlada ni dovolila sodniku da bi se bil poslužil policijskih organov, da bi aretirali zločince. Vsled tega sodnija zločincev ni mogla prijeti.

Švicarska vlada pa se ne pusti norčevati s seboj. Zagrozila je Avstriji s prisilnimi sredstvi. Potem šele so prijeli in zaprli zločince.

S tem pa delavci niso zadovoljni. Zahtevajo, naj zločince takoj izpuste iz zaporov. To je v resnici avstrijska „virčofit“.

Ker imajo danes v Avstriji o pravi in krivici tako čudne nazore, se prav nič ne smemo čuditi, da Avstrijci ne razumejo, ako mi kakemu rogoviležu ali zločincu stopimo na prste. Samo Nemec ali „tajčfrajndlich“ mora biti, pa ga že zagovarjajo. Vsakokrat kričijo v svet, da se jim pri nas godi krivica, da slovenske oblasti zatirajo samo „Nemce“. S temi lažmi navadno še združujejo pobožno željo, naj bi se v coni A uvedla prejšnja — to se pravi nemška uprava. To bi bilo zanje pač „fletno“, ko bi folksverovci zopet smeli pri nas ropati, nas pretepati in pobijati, oblasti pa, zastopane po Naclnih in Mihlnih, bi vsega tega ne videle in ne slišale.

Takih časov v coni A k sreči ne bo nikdar več in tudi čona B se bo otresla pri glasovanju avstrijske „virčofit“.

Gospodarstvo.

Čebelarskim podružnicam.

Čebelarsko društvo za Slovenijo je podarilo koroškim podružnicam panje s premakljivo stavbo. Za velikovski okraj je prišlo 24 eksportnih panjev in 24 Žnidaršič — Albertijevih panjev. Podružnice, ki kljub obvestilu še niso prišle po panje, naj store to takoj. Zveza čebelarskih podružnic v Pliberku.

Podjuna.

Mohliče. Dne 25. aprila ob treh pop. bo v Mohličah shod in igra „Tri sestre“. Vmes bo še govor in petje moškega in ženskega zbora. Kdor hoče preživeti nekaj veselih uric, naj pride. Povabljeni so vsi, stari in mladi.

Djekše. Odkar so nam odgrizli iz Djekš našega narodnega voditelja, je obležalo naše dobro organizirano izobraževalno društvo v prahu, zaspalo je narodno gibanje. Šest prenapolnjenih vozov, da so se potomili, se je peljalo lansko leto v Sinčo vas. Na manifestacijski shod Ženske zveze pa smo naše pot komaj tri. Ni še minulo leto dni, kar so nemški folksravbarji doprinašali pri nas najhujša grozodejstva, in danes imajo njihovi prijatelji pri nas že zopet glavno besedo. Blatijo nas Slovence po najbolj umazanih nemčurskih listih. Sicer se me dješka dekleta in žene tudi ne bojimo ne biriča ne hudiča, pa merodajni krogi bi tudi morali upoštevati malo bolj želje nas, kar nas je na meji, ne pa samo poslušati nemčurjev in tistih naših ljudi, ki jim vse verjamejo na besedo. Vsilili ste nam stare znance slabega

spomina v občinski zastop. Ali ste pa pri tem pomislili, da niste pridobili niti enega nemčurja, odbili pa vse, kar je bilo zavedno slovenskega? Nekdaj se je govorilo, da so Djekše najmočnejša slovenska trdnjava na severu. Danes bi to trdnjavo lahko imenovali z malimi izjemami nemčursko gnezdo. Dolgo smo čakali, da nam boste pokazali kak pozitiven uspeh. Danes, ko imamo pred seboj dejstva, ki govore o popolni polomiji pri vas, vas prvokrat opominjamo. Odslej ne bomo več prizanašali. (Prosimo, sporočite nam takoj, kdo je kriv, da se ženstvo iz Djekš, ki je bilo nekdanje tako zavedno, ni v večjem številu udeležilo ženskega tabora! Ured.)

Grebinj. Odkar so prišli folksverovci-ne, zmotil sem se, sedaj jim pravimo „unsere Flüchtlinge“, ker jih je sram prejšnjega imena, prej ko so ropali in požigali pri nas, so se postavljali z njim — sta izginila pri nas kar čez noč dva slovenska napisa. Dotična dva, Pirker in Nedved, pravita, da so jih jima ukradli. Zakaj pa jih niso ukradli tudi drugim? No, saj se poznamo! Gospoda režeta na dva kraja. Mislite si, ako pridejo Nemci nazaj, bomo napise prebarvali, če pa estanejo Slovenci, jih bomo dali pa nazaj. Izgovori so za nič! To ne bo šlo tako! Dobro si bomo zapomnili to vašo hinavščino. Čudno se nam zdi, da je tak tudi mizar Nedved, sin splošno znanega slovenskega prvobornika pd. Goleja na Sp. Krčanjah. Povemo vam za danes samo: Kakor „amen“ v očenašu, tako gotova je danes naša zmaga, in potem bomo obračunali.

Žitara vas. V dokaz, kako zlobno lažniva je agitacija koroških nemčurjev, navedemo sledeči slučaj: Dne 16. aprila sta prenočila v gostilni Josipa Rutar v Žitari vasi potujoča godca Leben (oče in sin), pristojna v Ljubljano, oče rojen na Štajerskem, sin v Švici. Ker sta mislila, da sta med nemčurji, je začel Franc Leben starejši pripovedovati, da je pliberški dekan skril dve monštranci in en kelih (o katerih so časniki poročali, da so jih Nemci ukradli), da bi jih vzeli s seboj, če bi moral bežati. Prerokoval je tudi, da bo ostala Koroška nerazdeljena. Ko ga je gostilničar opomnil, da si ni izbral pravega naslova in da ga bo naznanil, se je tako prestrašil, da je začel prositi, in ker se mu je odločno reklo, da za take hujškatce usmiljenje ni na mestu, jo je nagloma odkužil. Opozarjamo naše oblasti tem potom na ta dva tička.

Vobre. Težko pričakujemo glasovanja, a še težje izvedbe agrarne reforme, kajti naši zaslepljenci še vedno mislijo, da je to le farbarija zaradi glasovanja. Mi smo pa trdno prepričani, da bi bila razdelitev veleposestev rešena ravno tako hitro ali pa še prej, tudi če bi se glasovanje zavleklo, pa naj bi se postavili proti temu tudi vsi joklni z one strani. Zahtevamo od naših narodnih zastopnikov tu in v centralni vladi, da čimprej izvedejo to prepotrebno delo. Dosti je razpadlih kajž, dosti pogozdenih pašnikov, ljudstvo nima potrebne strehe, nima krme za živino, da bi imelo vsaj prepotrebno mleko. Sedaj vidimo, kako nas je hotela upropastiti plemenita nemška gospoda. Če je hotel človek le malo drv, je moral prositi od Poncija do Pilata,

Včasih zastoj, če ni bil priljubljen gospodom baronovim „biričem“. Ni čuda, če so se ti ljudje naučili tudi krasti, saj so bili k temu prisiljeni, če niso hoteli zmrzniti.

Ni mogoče popisati krivic, ki jih je zadajal aristokratski sistem gnile Avstrije ubogemu ljudstvu. Tudi naši sosedje Kapelčani so občutili enak bič, s katerim se je posebno odlikoval neki nadgozdar, ki nalašč ni hotel dajati paše v najem, in če je zasačil revne ljudi pri nabiranju malin, jim je prevrnil posode in pomandral težko nabrane jagode.

Te grofe in barone ter njihove biriče je sedaj strah. Pravijo, da ne bo držalo, da pridejo še Nemci. A mi vam pravimo: Nikdar več, tukaj je Jugoslavija, ki bo izvedla agrarno reformo in vas ne bo prosila dovoljenja. Dajte nam nazaj, kar ste nam pokradli tekom stoletij, kajti zemlja je naša in božja. Tako je rekel pri svojem nastopu naš regent Aleksander, ki je sedaj tudi vladar na Koroškem. Zato pa brez strahu pričakujemo skorajšnje rešitve iz grofovskih in baronovskih krempljev.

Zvabek. Naša korajžna dekleta in žene so se udeležile ženskega tabora v Velikovcu. Ko so se vozile zvečer domu, so videle ob več hišah pri cesti, koder so se vozile, prave znake nemške kulture. Divje tuljenje velikovških Nemcev jih je pozdravilo pri Lindenhofu. Pri Tempaharju so pa naščuvali nanje tri pse. Le tulite, grizejo samo še vaši psi, vi nas ne boste več. (Opozarjamo natožandarmerijo in okr. glavarstvo.)

Voberske Gore. Zdravje in mnogo srčnega veselja želimo obema novo izvoljenima cerkvenima ključarjema, ki sta oba na en dan (15. april) doživela vesel dogodek, da so se pomnožile njih družinice za eno glavo. Primoževa Emica je tri ure starejša kot Kopajnikov Francek, kar se ji pa čisto nič ne pozna.

Hudi kraj. Zakaj se imenuje naš kot Hudi kraj, vam tukaj seveda ne moremo razlagati. Sicer bi ne bilo tako hudo, če bi ne spadali pod vobersko občino, kjer so bili naši očetje pri vsaki volitvi tepeni in po nemčurskih paragrafih po vrhu še kaznovani. V vojni pa se je pri naših kmetih seveda najhujše rekviriralo in folksverovci menda tudi nikjer drugje niso tako divje uganjali in ropali ko pri nas. Težko, težko smo tedaj pričakovali, da se vrnejo Slovenci. Ko je bila sila največja, so res prišli. Pa mi smo tukaj trdo ob meji. Od Binkošti lanskega leta pa dotlej, da je prišel k nam častniški namestnik Karfol, so sorodniki in znanci voberske folksverovske bande tihotapili skozi Hudi kraj vse mogoče v Nemško Avstrijo, da te nesnage ne poginejo tam, kjer pravijo, da je vsega dovolj. Iskreno hvalo smo dolžni Hudokrajčani g. Karfolu in njegovim pridnim vojakom, da je napravil konec tem lumparijam. „Izvoljeno ljudstvo“ se je vrnilo, četudi malo sestradano in z dolgim nosom. Strašno so vpili „heu, heu“, dokler so bili lačni, sedaj jim je odlegla tudi želja po senu, ko so se najedli do sitega. Vedno so se hvalili, da pride Klančnik z mogočno vojsko, vsakega prvega, desetega, petnajstega, dvajstega in petindvajstega so ga napovedovali. Prišli so 1. aprila in pri tem ostanemo.

Grebinj. Žensko društvo za Grebinj in okolico priredi dne 2. maja t. l. izlet v Krčanje. Z izletom je združena igra „Tri sestre“. Obenem se bo tudi v Krčanjah ustanovilo žensko društvo. Želeti je, naj se udeleže izleta vsa sosednja ženska društva.

Železna Kapla. Dne 1. maja se bo vršil pri nas običajni semenj.

Konovece. Ko je slovensko ženstvo v nedeljo radi stavke železničarjev marširalo na shod v Velikovec po cesti nimo hiše lesnega trgovca Reiterja (Štajerca), je stala gospa Reiter na balkonu, se zaničljivo smejala in škodoželjno ploskala. Gospa Reiter! Wer zulezt lacht, lacht am besten. In mi se bomo smejali po glasovanju. Tudi za Reiterjeve pride obračun.

Št. Lipš pri Žineku. V nedeljo, dne 25. aprila bodo naši šolarji igrali dve lepi igri. Začetek ob treh pop. Vabimo na obilno udeležbo.

Ošenica. Za nedeljski ženski tabor v Velikovcu so se navdušili tudi nekateri velikovski Nemci. Udeležili se ga sicer niso; menda so mislili, da ne bi razumeli vsega, pač pa so se zbrali pri Majriču na Ošenici in si delali korajžo. Nazaj grede so navdušeno klicali našim dekletom, ki so se vračale od tabora: „Heil und hoch Jugoslawien!“ No, vidi se, da so tudi njim naše dečle imponirale!

Velikovec. Velikovčani so bili na dan tako sijajnega zborovanja Ženske zveze čisto preplašeni, ker nikoli niso pričakovali takšne udeležbe. Ni čuda torej, da so v nekaterih hišah v Velikovcu jokali, drugi se zopet veselili, da je bil železnični štrajk in ni moglo priti še tistih 2000 žensk, ki so v Metlovi, Pliberku, na Homen, v Prevaljah, v Guštanjju in v Spodnjem Dravogradu zastoj čakale na vlak. Neki zagrizen Nемеc pa se je izrazil: „Hvala Bogu, da antantni častnik ni videl tega zborovanja!“

Najbolj pa je zadel tisti nemški Velikovčan, ki je rekel: „Jetzt sei ma aber schon hin, hab nit gedacht, daß die soviel Leute haben“.

Gospodje v Celovcu in pa nemčurji v pasu A bodo doživeli pri plebiscitu takšen poraz, da jim bodo že 8 dni prej od žalosti in presenečenja štrleli vsi lasje kvišku. Že danes se nam smilijo!

Št. Vid v Podjuni. Izobr. društvo „Danica“ s sodelovanjem ženskega društva za Rikarjo vas je priredilo v nedeljo, dne 11. t. m. igro „Pred vaškim znamenjem“ in burko. „Ne kliči vraga“. Obe sta jako dobro uspeli. Zahvala gre pred vsem našim izbornim igralcem, ki so se v kljub velikemu delu na polju dobro naučili svoje vloge in jih tudi po svojih močeh rešili. V drugi vrsti pa gre zahvala tistim, ki so s svojim sodelovanjem pripomogli, da je prireditev tako dobro uspela. Hvala enim in drugim.

Ker se je pri prejšnjih predstavah zapazilo, da postor v šoli, ki smo ga uporabljali dosedaj, splošno ne zadostuje, smo si poiskali drugega v Št. Vidu, ki smo ga smatrali prvotno celo za prevelikega. Ali temu ni bilo tako. — Bil je napolnjen, celo natlačen. Splošno se je videlo, da je dosedanje delo „Izobr. društva“ privabilo tudi precejšno vrsto odrastlih mož ki so se prej temu posmehovali in so take prireditve smatrali za neumnost. Sedaj so pa vendar enkrat spoznali, da mi marsikaj premoremo, česar Nemci niso mogli, čeravno so z vsemi sredstvi delali na to, da bi čim več Slovencev dobili na svojo stran, in da vendar Slovenec ni „der windische Trottel“ kakor so mu Nemci vbijali v glavo. Nekateri so res bili tako omahljivi, da so jim vse verjeli in

jim sledili, ali sedaj so zopet spoznali pravico in resnico ter se vračajo zopet k materi Jugoslaviji.

Rož.

Podgorje v Rožu. V nedeljo, dne 18. t. m. je bilo pri nas veliko manifestacijsko zborovanje za Jugoslavijo. To je bil eden najlepših in najveličastnejših taborov, kar jih je bilo dosedaj v Rožu. Udeležilo se ga je nad 2000 ljudi. Govorili so gg. Wachtar, dr. Schaubach in dr. Čemer. Sedaj so menda naši nasprotniki vendar uvideli, da iz njihove moke ne bo nikdar kruha. Njihovo geslo „Kärnten den Kärntnern“ se krha, obveljalo bo naše „Koroško Korošcem“ in „Slovenska Koroška Jugoslaviji“.

Iz drugih krajev naše države.

Guštanj. Bavbav se sprehaja lepega večera v bližini tovarniške kantine. Ker nima nahoda, mu je udaril v nos neprijeten duh, tako nekako po gnilih jedilih. Bavbav stopi notri, pogleda po prostorih, povsod umazanost, umazane tudi kuharice in drugo osebje. Kantinarka ne pusti čistiti, ker pravi, da je za vindišarje vse dobro. Treba bo tej baburi enkrat pošteno povedati, da je kruh vindišarjev. Trгоvec Skutnik Aleksander tudi hoče, da ga bavbav prime enkrat za ušesa. Skutnik, svetujemo Vam, bodite mirni, če ste pijani, ker takrat imate navado, da ste „štrom tajč“, drugače pa še precej zmerni. Gostilničarji, opozarjam Vas, da mu ne daste piti, kadar ima dosti, drugače se bom spraval tudi na vas. Bavbav.

Nemška Avstrija.

Cene na Dunaju. Na Dunaju stane najslabša moška srajca 200 K, navadna zimska suknja 6000 K, obleka po meri 8000 K, par črevljev 1000—2000 K, (črevljarski pomočniki zahtevajo 50.000—60.000 K letne plače), dežnik (marela) 1000 K, šipa za navadno okno 100 K.

Pretep med Nemci in italijanskimi vojaki. Na Veliko noč so se zabavali na Vernbergu pri Beljaku domači fantje v gostilni Schiller. Kar pride nekaj italijanskih vojakov in hoče aretirati nekega domačega fanta. Ta seveda ni hotel iti z njimi. Nastal je pretep, pri katerem so Lahi po stari navadi pokazali svojo zajčjo naravo in zbežali. Toda vrnili so se oboroženi s puškami ter so začeli streljati skozi okna v gostilno. Neki Stiasny je bil pri tem težko ranjen, nekega Brodscheka so pa potem Lahi aretirali in med potjo ustrelili.

Saj smo vedeli, kako se ljubijo in da ta nenaravni italijansko-nemški konkubinatski ne bo trajal dolgo!

Št. Urh nad Mostičem. H kmetu Potočniku so prišli folksverovci rekvirirat. Dali so mu na razpolago, naj da ali 10 kg suhega mesa, ali plača 5000 kron kazni ali pa gre pol leta „kašo pihat“. Za slučaj, da bi ničesar od tega ne hotel, mu preostane še, da ga ustrelje po prekem sodu. Isto se je zgodilo tudi pri Krofu. Torej so avstrijski kmetje vendarle na boljšem ko naši. Tam imajo vsaj na

razpolago, da volijo med oddajo, kaznijo, ječo ali kroglo v glavo, pri nas pa jim ne preostane drugega, nego da prodajo, česar imajo preveč, in živijo, dokler jih Bog ne pokliče k sebi.

Politične novice.

Železničarski štrajk.

Železničarska stavka nam dela preglavice. Ne dobimo časopisov, da bi vedeli, kako se vsa stvar razvija. Stavka se je začela v petek dne 16. t. m. Zakaj štrajkajo, tega nismo mogli natančno izvedeti. Nekateri pravijo, da velja štrajk nekaterim naredbam dr. Korošca, drugi zopet, da je organiziran od nemških hujskačev. Razvidno je, da je štrajk naperjen proti vladi in državi. Zato pa vlada tudi ne gleda mirno, ampak je storila vse potrebne protikorake. Najprej je prepovedala točenje vseh alkoholnih pijač, da se tako preprečijo mogoči izgredi vsled pijanosti. Vlada je tudi odredila dvomesečne orožne vaje za vse železničarje

od 22. do 38 leta. Štrajk ni splošen. Po mnogih krajih vozijo vlaki kakor navadno. Zveza jugoslovanskih železničarjev bi se oprijela dela, pa je še pod vplivom boljševiskega terorja. Zato se pa organizirajo vsi sloji, ki so prizadeti po stavki. Kmetje iz okolice Zagreba so sklenili, da se bodo držali gesla: „Kdor ne dela, naj ne je,“ in ne bodo več prodajali živeža stavkarjem. Kakor pripovedujejo ljudje, ki so prišli iz Ljubljane, tudi ljubljanski mesarji nočejo prodajati več mesa boljševiskom.

Mi stojimo na stališču, da naj se delavcem odpomore, če so res pomoči potrebni, pa štrajk v taki obliki, da trpijo pri tem vsi, tudi delavci sami, res ni na mestu.

Jadransko vprašanja. Jadransko vprašanje se tudi na konferenci v San Remu ne bo rešilo, ker se naša delegacija te konference ne udeleži. Pač pa se zahtuje, da se vrše še vedno pogajanja med našo in italijansko vlado za rešitev tega spora.

Mirovno pogodba z Madžarsko. Zatrjuje se, da Madžarska noče podpisati mirovne pogodbe, kakor jo je določila pariška konferenca. No, radi Madžarov se menda svet ne bo podrl.

Slovenski javnosti!

Svesti si velikih dolžnosti napram obmejnemu bratom, ki so sicer skupno z nami zadobili politično svobodo, a trpe še danes pod vplivom večstoletnega kulturnega robstva, smo si celjski akademiki takoj po prevratu postavili nalogo, približati si te naše brate in tako vsaj deloma popraviti to, kar je nad njimi zakrivil tujec. Zanešiti hočemo med nje domači duh, in to pred vsem potom knjige in predavanja. S pičlimi sredstvi, katera so nam bila na razpolago, smo ustanovili tekom nekaj mesecev troje ljudskih knjižnic, in to v Ljubodu, Velikovcu in Železni Kapli. Da naše započeto delo uspešno nadaljujemo, smo izdali narodni kolek, katerega vsem, ki jim leži usoda obmejnega naroda na srcu, najtopleje priporočamo. Naročila naj se blagovolijo pošiljati na Zoran Luznik, tehnik, Ljubljana, Gosposka ulica 10. II.

„Klub napr. sl. akad. v Celju“.

Širite povsod „Korošca“!

Koroška gospodarska družba v Sinči vasi

naznanja

slavnemu občinstvu iz mesta in okolice, da otvori lastno prodajalno mešanega blaga v ponedeljek dne 26. aprila 1920 v Lasnikovi hiši na Glavnem trgu v Velikovcu.

Koroški oče in koroška mati, sta že naročila svojim otrokom priljubljeni mladinski list „Mlado Jugoslavijo“?

Prodajam 20 ovc zaradi pomanjkanja paše. Naslov pove upravnistvo „Korošca“.

Izgubil sem črno denarnico (listnico) v nedeljo v Velikovcu na veseličnem prostoru pred kavarno. Pošten najditelj naj jo odda upravnistvu „Korošca“ proti nagradi.

Dražba lova — Medgorje.

Dne 2. maja ob 3. uri pop. se odda v obč. pisarni v Medgorju v najem potom dražbe občinski lov občine Medgorje. Izključna cena 1000 K.

Službe išče 21 let staro dekle, vajeno gostilne in kmetijskega dela, pošteno in zanesljivo, in sicer v gostilni ali kje drugod, kjer bi se lahko izučilo tudi v kuhanju.

Pozor! Kmetje! Pozor!

Najvišjo ceno za ovčjo volno, oprano in neoprano, plačuje edino le J. Oswald, Velikovec, kavarna Sparrl. Prepričajte se!

Anton Lečnik, urar in zlatar v Borovljah priporoča svojo veliko zalogo ur v niklu, srebru in zlatu, uhanov, zakonskih prstanov, verižic, budilk in stenskih ur. Zlatnino in srebrnino kupuje po najvišji ceni.

Kupi „Drava“ Maribor.

Rezan les (smrekov, jelkov, borov, mecesnov, bukov)
Tesan les (smrekov, jelkov, borov)
Okrogel les (smreka, jelka, bor, mecesen)
Bukov les (hlode od 25 cm debelosti naprej)
Drva (trda in mehka)
Stoječi les v gozdu
Smrekovo skorjo

kupi

vsako množino

„DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba

Z. O. Z.

v MARIBORU.

Kupi „Drava“ Maribor.

Mariborska eskomptna banka, podružnica Velikovec

Telefon št. 7 (interurban).

Glavni trg št. 37.

Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani: 11.695.

Centrala Maribor

Podružnica Murska Sobota

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice. Daje pojasnila vsak čas brezplačno.